

J.nr. SN 2001-401-
1183

Den 25. november 2004

**Notits til brug for miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål nr. A, B og C
i Folketingets Kommunaludvalg den 11. november 2004 kl. 14.30.**

Spørgsmål A

Ministeren bedes oplyse, om omfanget af landbrugets overproduktion, dvs. antal dyreenheder, som ikke er registreret i landmandens produktionstilladelse i kommunerne.

Svar

Den tidligere miljøminister indgik i marts i år en aftale med Kommunernes Landsfor-
ening om at gennemføre 600 ekstra miljøtilsyn på ejendomme med svineproduktion.
Både den tidligere miljøminister og jeg har fulgt op på aftalen og har drøftet forløbet
med KL. I den forbindelse er det bl.a. aftalt, at der skal udarbejdes en foreløbig opgø-
relse over resultaterne af de ekstra tilsyn.

Der foreligger på nuværende tidspunkt foreløbige resultater fra indberetningen fra 93
kommuner. De viser, at der i cirka 20-25 % af tilfældene har været overskridelser af
den tilladte produktion i forskelligt omfang. 6-7 % har haft overskridelse større end
10 %. Det skal understreges, at de foreløbige indberetning primært er baseret på regi-
steroplysninger. Der kan derfor i mange tilfælde stadig mangle en konkret vurdering
af sagerne, hvor et besøg på stedet eller landmandens forklaringer kan ændre vurde-
ringerne.

Resultaterne viser også, at der er noget der tyder på, at omfanget af overproduktion i
forhold til produktionstilladelserne er betydeligt mindre end omfanget af underpro-
duktionerne. Der er derfor intet der tyder på, at den samlede produktion af svin i
Danmark overskrider summen af de samlede produktionstilladelser.

Men selvom der samlet ikke er tale om en overproduktion, så ændrer det ikke på nogen måde ved, at det er uacceptabelt, at der er en overproduktion på nogle ejendomme. Det er derfor vigtigt, at kommunerne håndhæver disse sager effektivt.

Den endelige kvalitetssikrede opgørelse over resultaterne af de ekstra tilsyn vil foreligge som en del af den årlige afrapportering af de kommunale miljøtilsyn i maj 2005.

Spørgsmål B

Hvad agter ministeren at foretage sig i anledning af, at Vinderup Kommune gennem misligholdelse af tilsynsforpligtigheden har set igennem fingre med overtrædelse af miljølovene. Samt at borgmesteren i Vinderup bl.a. i føle DR's hjemmeside har udtalt: "Jeg kan ikke se vi har et problem".

Svar

Det er kommunerne, der tilrettelægger og udfører det enkelte tilsyn i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Jeg kan ikke gå ind i en konkret vurdering af, om der foreligger ulovligheder i enkelt-sager.

Men helt generelt er det vigtigt, at kommunen laver et grundigt forarbejde, så den har et kvalificeret grundlag for at bedømme, om der skal foretages en politianmeldelse.

Hvad angår kommunernes misligholdelse af pligten til at føre tilsyn med landbruget kan jeg oplyse, at det er statsamtmanden for Århus Amt, der fører tilsyn med Vinderup Kommune. Statsamtmanden påser således, at kommunen overholder pligten efter miljølovgivningen til at føre tilsyn. Det er derfor ikke mit ressort.

Jeg er meget optaget af, at der løbende sikres den bedst mulige håndhævelse af miljølovgivningen. Som en støtte til kommunerne har jeg nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Skov- og Naturstyrelsen, kommunerne og landbruget, som teknisk skal afklare nogle af de fortolkningsproblemer, der kan være, når det skal afgøres, hvilken produktion, gamle tilladelser og godkendelser giver mulighed for.

Generelt kan jeg oplyse, at Miljøministeriet har udarbejdet en række vejledninger - til brug for tilsyn og håndhævelse af ministeriets regler.

En politianmeldelse er ikke et mål i sig selv. Det fremgår således også af Miljøstyrelsens vejledning om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven, at langt de fleste sager om tilsyn og håndhævelse bør - og kan - klares ad administrativ vej, dvs. uden politianmeldelse. Det afgørende må være en håndhævelse, som fører til, at reglerne overholdes.

Politianmeldelse kommer ind i billedet, når andre administrative midler (påbud, indskærper m.v.) ikke har vist sig tilstrækkelige til at standse en ulovlighed. En politianmeldelse kan også komme på tale ved grov eller gentagen overtrædelse.

En anmeldelse fra kommunen er dog ikke en forudsætning for, at politiet kan undersøge forholdet. Hvis en kommune vælger ikke at anmelde en grov overtrædelse til politiet, kan politiet således af egen drift vælge at undersøge sagen. Det er også muligt for andre end kommunen at anmelde forholdet.

Spørgsmål C

Ministeren bedes oplyse om den nævnte sag i samrådsspørgsmål B får konsekvenser for den kommende kommunalreform, hvor kommunerne skal forvalte hovedparten af miljøloven.

Svar

Som jeg tidligere har tilkendegivet, vil jeg ikke føre politik ud fra konkrete enkeltsager.

Men når det så er sagt, skal jeg understrege, at godkendelse af og tilsyn med svineproduktion IKKE er en ny opgave, som kommunerne får overført i forbindelse med kommunalreformen. For kommunerne har haft ansvaret for godkendelse og tilsyn på det her område efter miljøbeskyttelsesloven, lige siden reguleringen blev indført.

Myndighedsudvalget med deltagelse fra landbruget, erhvervslivets- og de grønne organisationer og relevante offentlige myndigheder kommer dog i nær fremtid med en indstilling til fordeling af opgaverne med miljøgodkendelse mellem kommunerne og staten.

Udgangspunktet i kommunalreformen er endvidere, at godkendelse og VVM skal ligge hos samme myndighed. For de VVM-afgørelser om husdyrbrug, der placeres i kommunerne, indføres der en overgangsordning, hvorefter miljøministeren skal give sit samtykke til kommunernes VVM-afgørelser i en periode på 2 år. På den måde sikrer vi, at kommunerne får tid til at opbygge de nødvendige kompetencer.

Man kan også vende spørgsmålet om, for der er næppe tvivl om, at kommunalreformen får konsekvenser for kommunernes forvaltning af for eksempel sager om godkendelse af og tilsyn med husdyrbrug. Vel at mærke positive konsekvenser.

For ud af kommunalreformen kommer væsentligt styrkede kommuner, der bliver langt bedre rustet til at varetage natur- og miljøopgaverne, end de er i dag.

For det første bliver de mindre kommuner, der i dag har svært ved at varetage opgaverne, enten sammenlagt til større kommuner eller må indgå i forpligtende samarbejder med andre kommuner.

Og for det andet vil der fra statens side blive udarbejdet de nødvendige supplerende retningslinjer, og der skal indføres en kvalitetsstyringsordning. Hvordan kvalitetsstyringsordningen konkret bør udformes vil blive drøftet i et bredt sammensat udvalg, så vi får skruet ordningen rigtigt sammen til at sikre en bæredygtig, effektiv og ensartet administration.

Og så er det jo sådan, at når kommunen har truffet en afgørelse, så kan den laves om, hvis den er forkert. Der bliver – som nu - mulighed for at klage for dem, der har interesse i en afgørelse.

Som nævnt i svaret på spørgsmål A er der indgået aftale mellem KL og miljøministeren i foråret om et øget tilsyn med omfanget af svineproduktionen. Det er en aftale jeg følger meget nøje, og når de endelige resultater af det ekstra tilsyn foreligger, har jeg et grundlag for at vurdere, om der er behov for at tage yderligere initiativer på dette område.